

รายวิชา วิทยาศาสตร์

โครงสร้างและลักษณะของสิ่งมีชีวิต
ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตเป็นอย่างไร (3)

รหัสวิชา ว15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ผู้สอน ครูธิดารัตน์ เมฆหมอก

เพนกวิน

มีโครงสร้างและลักษณะที่เหมาะสม
กับการดำรงชีวิตหรือไม่ อย่างไร

ถ้าสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป จะมีผลอย่างไรกับสิ่งมีชีวิต

กิจกรรมที่ 1

โครงสร้างและลักษณะของสิ่งมีชีวิต
ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตเป็นอย่างไร

จุดประสงค์

อธิบายเกี่ยวกับโครงสร้างและลักษณะ
ของสิ่งมีชีวิตและการปรับตัวของสิ่งมีชีวิต

วิธีทำ

4. ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับโครงสร้าง
และลักษณะของสิ่งมีชีวิตกับการปรับตัว
ของสิ่งมีชีวิตจากใบความรู้เรื่องโครงสร้าง
และลักษณะของสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ต่าง ๆ
บันทึกผลในรูปแบบที่น่าสนใจ

วิธีทำ

5. เขียนเรื่องราวหรือนิทานโดยใช้ข้อมูล
จากใบความรู้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงโครงสร้าง
และลักษณะของสิ่งมีชีวิตที่เหมาะสมกับ
การดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่ แล้วนำเสนอ
โดยการเล่านิทานหรือแสดงบทบาทสมมติ

ใบความรู้

เรื่อง โครงสร้างหรือลักษณะของ
สิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ต่าง ๆ

ชื่อ-สกุล _____

ชั้น _____

เลขที่ _____

B. ๑.๒ / M. ๒ - ๐๙

วันที่ _____

เดือน _____

พ.ศ. _____

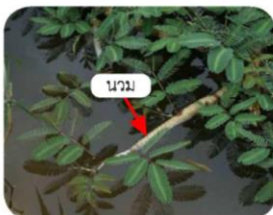
ใบความรู้

เรื่องโครงสร้างหรือลักษณะของสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ต่าง ๆ

บนโลกมีสัตว์และพืชอยู่มากมายที่อาศัยอยู่ตามแหล่งที่อยู่ต่าง ๆ โดยทั้งสัตว์และพืชมีโครงสร้างและลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งมีความเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่อาศัยได้ ตัวอย่างเช่น ในแหล่งน้ำจะพบสัตว์และพืชชนิดต่าง ๆ ที่มีโครงสร้างและลักษณะที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิต เช่น ปลาและกบมีโครงสร้างที่ช่วยในการเคลื่อนที่ในน้ำ โดยปลามีครีบและกบมีพังคืดที่เท้า ซึ่งมีลักษณะคล้ายใบพาย พืชต่าง ๆ เช่น ผักตบชวาที่มีก้าน ซึ่งมีช่องอากาศอยู่ภายในจำนวนมากที่ช่วยในการลอยน้ำ ผักกระเฉดมีนมหุ้มลำต้นคล้ายฟองน้ำทำให้ลอยน้ำได้

รูปผักตบชวา

รูปผักกระเฉด

ชื่อ-สกุล _____

ชั้น _____

เลขที่ _____

B. ๑.๒ / M. ๒ - ๐๙

วันที่ _____

เดือน _____

พ.ศ. _____

บริเวณขั้วโลกที่มีอากาศหนาวเย็นตลอดปี จะมีสัตว์หลายชนิดที่มีโครงสร้างและลักษณะที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตเช่นกัน เช่น หมีขั้วโลกมีขนเป็นสีขาวเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่อาศัยอยู่ มีขนและชั้นไขมันที่หนาปกคลุมร่างกายเพื่อให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย หมาป่าขั้วโลกมีใบหูและจมูกที่สั้นเพื่อลดการระบายความร้อนในร่างกาย หรือแม้แต่กบขั้วโลกที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้ก็มีขนดกแน่นที่อุ้งเท้าเพื่อให้อาบน้ำเย็นอยู่บนกิ่งไม้ที่มีหิมะปกคลุมได้

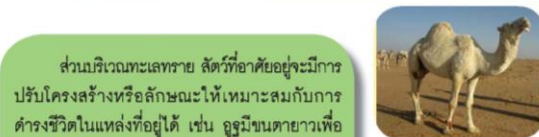
รูปกบ

รูปหมีขั้วโลก

รูปหมาป่าขั้วโลก

รูปอูฐในทะเลทราย

ส่วนบริเวณทะเลทราย สัตว์ที่อาศัยอยู่จะมีการปรับโครงสร้างหรือลักษณะให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่ได้ เช่น อูฐมีขนยาวเพื่อป้องกันฝุ่นทราย มีขายาวเพื่อให้ลำตัวของอูฐอยู่ห่างจากพื้น มีเท้าที่มีพื้นที่กว้างเพื่อไม่ให้จมลงไปในทราย ขับถ่ายปัสสาวะน้อยเพื่อลดการสูญเสียน้ำ หมาจิ้งจอกทะเลทรายมีใบหูที่ใหญ่และมีขนที่ใบหูเพื่อปกป้องไม่ให้ทรายเข้าหู และมีจมูกที่ยาวเพื่อช่วยระบายความร้อนในร่างกายได้

รูปสุนัขจิ้งจอกทะเลทราย

ชื่อ-สกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ป. ๑.๒ / น. ๒ - ๐๑

พืชที่อยู่ในทะเลทราย เช่น กระบองเพชร มีการปรับตัวโดยเปลี่ยนใบให้มีขนาดเล็ก แห่ลม แข็ง คล้ายหนามเพื่อลดการสูญเสียน้ำ

รูปต้นกระบองเพชร

สื่อเสริมเพิ่มความรู้

รูปป่าชายเลน

ที่มา : ดร.สุวิธรา พงศ์ภราดร

ในป่าชายเลนจะพบสัตว์และพืชที่มีโครงสร้างและลักษณะต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่นี้ เช่น ปลาตีน จะมีครีบก้นที่แข็งแรงจึงสามารถเคลื่อนที่ คล้ายกับการเดินบนเลนได้ ต้นโกงกางมีรากจำนวนมากยื่นออกมาจากบริเวณลำต้น แล้วปักลงในเลนเพื่อช่วยค้ำจุนลำต้น

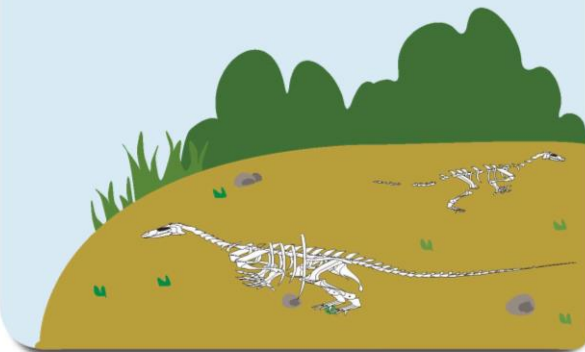
รูปปลาตีน

ชื่อ-สกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ป. ๑.๒ / น. ๒ - ๐๑

สิ่งมีชีวิตที่พบในบริเวณต่าง ๆ ที่กล่าวมา มีโครงสร้างและลักษณะที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่นั้น ๆ ซึ่งโครงสร้างและลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิต เป็นผลมาจากการปรับตัวของสิ่งมีชีวิตตั้งแต่อดีต จนทำให้สิ่งมีชีวิตสามารถดำรงชีวิต อยู่ในปัจจุบันได้ แต่ถ้าแหล่งที่อยู่มีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป อาจส่งผลให้โครงสร้าง และลักษณะของสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่นั้นไม่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต สิ่งมีชีวิต อาจมีการปรับตัวด้านโครงสร้างและลักษณะหรือด้านอื่น ๆ เช่น พฤติกรรม เพื่อให้ดำรงชีวิตต่อไปได้ หรือถ้าปรับตัวไม่ได้ สิ่งมีชีวิตอาจสูญพันธุ์ หรืออพยพ ไปอยู่แหล่งที่อยู่อื่น

ชื่อ-สกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

11. ๑๒/ก. ๒-๐๑

สรุปเกี่ยวกับโครงสร้างและลักษณะของสิ่งมีชีวิตกับการปรับตัวของสิ่งมีชีวิต

ชื่อ-สกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ป. ๑.๒ / ๙.๒ - ๐๑

เรื่องราวหรือสถานที่แสดงถึงโครงสร้างและลักษณะของสิ่งมีชีวิตที่เหมาะสม
กับการดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่

เรื่อง _____

ตัวอย่าง

เรื่องราวหรือนิทานที่แสดงถึงโครงสร้างและลักษณะของสิ่งมีชีวิตที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่

เรื่อง **หมีขาวอยากไปอยู่ในป่าเขียว**

กาลครั้งหนึ่งมีลูกหมีตัวหนึ่งขนยาวสีขาว
ตัวอ้วน อาศัยอยู่ที่ขั้วโลก ทุกวันชีวิตของ
ลูกหมีมีแต่หิมะ ความหนาวเย็นและมีปลา
เป็นอาหาร โดยต้องผ่านน้ำเย็น
ลงในมหาสมุทรที่มีก้อนน้ำแข็ง
เพื่อจับปลากินเป็นอาหาร

วันหนึ่งหมिन้อยได้เห็นภาพป่าสีเขียวมีลำธารน้ำ
ในกระดาษหนังสือพิมพ์ของนักสำรวจชั่วโลกที่ทิ้งไว้
หมिन้อยอยากไปยังสถานที่แห่งนี้
จึงหนีออกจากบ้าน
และแอบขึ้นเรือ
ของนักสำรวจไป
และได้พบกับดินแดนที่ฝัน

หมีน้อยดีใจมาก รีบเดินทางท่องเที่ยวไปในป่าเขียวแห่งนี้
ในวันแรกหมีน้อยได้หาน้ำผึ้งหวาน ๆ กิน จับปลาในน้ำ
ที่ไม่หนาวเย็นมากนักกินเป็นอาหารอย่างเพลิดเพลิน
เวลาผ่านไป หมีน้อยมีความสุขมากโดยไม่รู้ตัวอันตราย
กำลังมาเยือน

วันหนึ่งนายพรานผ่านมาสังเกตเห็นหมีขาวนี้
ได้อย่างเด่นชัด จึงยิงเพื่อนำขนและเนื้อมาใช้
ประโยชน์ นำส่งสารหมีน้อย
ที่มาจบชีวิตโดยไม่มีโอกาสต่อสู้เลย

เรื่องราวหรือนิทานที่แสดงถึงโครงสร้างและลักษณะของ
สิ่งมีชีวิตที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่

เรื่อง.....

.....

.....

.....

บทเรียนครั้งต่อไป

โครงสร้างและลักษณะของ
สิ่งมีชีวิตที่เหมาะสมกับ
การดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่ (4)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงาน 01

โครงสร้างและลักษณะของสิ่งมีชีวิต
ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่

ใบงาน 02

แบบฝึกหัด เรื่องโครงสร้างและลักษณะของสิ่งมีชีวิต
ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่